

לשונות

ספר החוקים

6 בפברואר 1984

1104

ג' באדר א' התשמ"ד

צמוד

44	חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 51), התשמ"ד-1984
48	חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 52), התשמ"ד-1984
49	חוק לתיקון פקודת העיריית (מס' 30), התשמ"ד-1984
50	חוק הדיינים (תיקון מס' 8), התשמ"ד-1984

חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 51), התשמ"ד—1984 *

1. בסעיף 139 (ב) לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח—1968¹ (להלן — החוק העיקרי), במקום פסקה (1) יבוא:

"(1) כנגד גימלאות כסף או תשלום אחר לפי חוק זה או לפי כל דין אחר, המגיעים מהמוסד לזכאי או לאדם אחר מכוח הזכאי, סכומים אלה בלבד:

(א) דמי ביטוח;

(ב) מקדמות שקיבל הזכאי על חשבון הגימלה או התשלום האחר;

(ג) סכומים ששילם המוסד לזכאי בטעות או שלא כדין, בצירוף תוספת לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני יום קיומו התשלום לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני המועד שבו שולם הסכום בטעות או שלא כדין."

2. בסעיף 140 לחוק העיקרי —

(1) במקום הרישה יבוא "שילם המוסד, בטעות או שלא כדין, גימלת כסף או תשלום אחר לפי חוק זה או לפי כל דין אחר, יהולו הוראות אלה:";

(2) במקום פסקה (3) יבוא:

"(3) המוסד רשאי לנכות או לתבוע את הסכומים ששילם כאמור, בצירוף תוספת לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני יום תחילת התשלום בפועל לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני המועד שבו שולם הסכום בטעות או שלא כדין;

(4) סכום שנוכה או נתקבל לפי סעיף זה שלא לטובת המוסד, יעבירו המוסד למי שנושא במימון התשלום."

3. בסעיף 164 לחוק העיקרי, סעיף קטן (ג) יסומן (ד) ולפניו יבוא:

"(ג) (1) נקבעה ההכנסה לשנת כספים פלוגית על פי השומה הסופית כאמור, והתברר כי שולמו מקדמות בסכום קטן מסכום דמי הביטוח שהמבוטח היה חייב בתשלומם לפי אותה שומה, יהיה המבוטח חייב לשלם את ההפרש בצירוף תוספת לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני היום שבו דרש המוסד מהמבוטח את ההפרש האמור לעומת ממוצע המדדים של שנת הכספים שבה שולמו המקדמות;

(2) השר יקבע בתקנות מועדים וכללים לתשלום הסכומים לפי פסקה (1);

(3) לא שילם המבוטח את הסכום שגדרש לשלם לפי פסקה (1) במועד שנקבע לתשלומו לפי פסקה (2), יהולו על סכום זה הוראות סעיף 179."

4. במקום סעיף 172 לחוק העיקרי יבוא:

"זקופת תשלומים 172. כל תשלום על חשבון דמי ביטוח ייוקף לפי סדר זה:

(1) כנגד אותו סכום של דמי ביטוח שמועד תשלומו הוא המוקדם ביותר מבין חובות דמי הביטוח של החייב; לענין פסקה זו, "דמי ביטוח" — לרבות ההפרש בצירוף התוספת לפי סעיף 164;

* נהקבל הכנסת היום כ"ו בשבט התשמ"ד (30 בינואר 1984): הצעת החוק ודבריו הסבר פורסמו בה"ח 1644, התשמ"ד, עמ' 23.
1 ס"ח התשכ"ח, עמ' 108; התשמ"ג, עמ' 154.

- (2) כנגד הקנס לפי סעיף 179 (א) (1) החל על אותו סכום;
 (3) כנגד התוספת לפי סעיף 179 (א) (2) החלה על אותו סכום."

תוספת סעיף 177א

5. אחרי סעיף 177 לחוק העיקרי יבוא:

177א. השר רשאי לקבוע בתקנות, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, הנהגות שיינתנו לעובד עצמאי ולמי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי, ששילמו דמי ביטוח לפני המועד שנקבע לתשלומם או באמצעות גביה מרוכזת, והכל בשיעורים ובתנאים שקבע, דרך כלל או לסוגים של מבוטחים."

החלפת סעיף 178

6. במקום סעיף 178 לחוק העיקרי יבוא:

178. (א) שולמו למוסד דמי ביטוח לפי חוק זה או כספים לפי חוק אחר ביתר (להלן – תשלום יתר), יחולו הוראות אלה:

- (1) נגבה תשלום היתר על פי דרישת המוסד, הוא יוחזר בצירוף תוספת לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני היום שבו הוחזר תשלום היתר לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני היום שבו נגבה תשלום היתר;
- (2) שולם תשלום היתר שלא על פי דרישת המוסד, הוא יוחזר בצירוף תוספת שתחושב כאמור בפסקה (1), ואולם לא תשולם תוספת בשל תקופה העולה על שלוש שנים;
- (3) שולמו מקדמות בעד שנת כספים פלונית בכסום העולה על סכום דמי הביטוח המגיע בעד אותה שנה על פי שומה סופית, יוחזר תשלום היתר בצירוף תוספת לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני היום שבו הוחזר תשלום היתר לעומת ממוצע המדדים של שנת הכספים שבה שולמו המקדמות.

(ב) המוסד יקוו מהתשלומים המגיעים לזכאי להחזר לפי סעיף זה כל סכום שתזכאי חייב למוסד על פי כל דין.

(ג) לענין סעיף זה יראו כיום החזרת תשלום היתר לזכאי את היום שבו נשלח שיק למען שמסר, או זוכה השבוע בבנק, או קוון חוב למוסד, או הועמד סכום כסף לרשותו בדרך אחרת; השר רשאי לקבוע בתקנות הוראות משלימות לענין זה.

(ד) המוסד יודיע למי ששילם תשלום יתר על זכאותו להחזר על פי סעיף זה; השר רשאי לקבוע בתקנות הוראות בדבר מתן ההודעה; וכן מקרים ונסיבות שבהם התוספת לתשלום יתר מוחזר תחושב בדרך שונה מהדרך שנקבעה בסעיף קטן (א).

(ה) תוספת ששולמה לפי סעיף זה לא תיחשב כהכנסה לענין פקודת מס הכנסה, ולענין קביעת תשלומי חובה או היטלים אחרים."

2 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

7. במקום סעיף 179 לחוק העיקרי יבוא:

"תשלומי פיגורים 179. (א) לא שולמו דמי ביטוח במועד התשלום, ישלם החייב בתשלום דמי ביטוח, בנוסף על דמי הביטוח:

(1) קנס בשיעור של 1.5% מסכום דמי הביטוח שבפיגור לכל שבוע של פיגור או חלק ממנו; עלה הפיגור על 90 ימים — יהיה הקנס, החל מהיום ה-91, 3% מסכום דמי הביטוח שבפיגור לכל שבוע של פיגור או חלק ממנו;

(2) החל מה-1 בחודש שלאחר מועד התשלום — תוספת לפי שיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני יום תשלום הסכום בפועל לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני מועד התשלום.

(ב) לענין סעיף קטן (א), "דמי ביטוח" — לרבות תשלומים שהמוסד גובה לפי חיקוק אחר.

(ג) דין קנס ותוספת לפי סעיף קטן (א) כדין דמי ביטוח לענין סעיפים 139, 178, 178א, 183, 215 (א) ו-234(א).

8. בסעיף 181 לחוק העיקרי —

(1) בסעיף קטן (ג), בסופו יבוא "ובלבד שלא יעלו על 60 חודשים";

(2) במקום סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד) פיגור בתשלום דמי ביטוח, שמועד תשלומם חל תוך 90 הימים שלפני קרות המקרה המזכה לגימלה, לא ייחשב כפיגור לענין סעיף קטן (א)."

9. סעיף 182 לחוק העיקרי — בטל.

10. בסעיף 184 לחוק העיקרי —

(1) האמור בו יסומן (א) ובו אחרי "הזכות לגימלה" יבוא "שנוצרה לאחר שנערך ההסכם";

(2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) כל תשלום שישולם לפי הסכם כאמור ישא ריבית בשיעור שנקבע בצו לפי חוק הריבית (שינוי שיעורים), התשל"ג-1972, ממועד ההסכם ועד מועד התשלום.

(ג) לא פרע אדם במועד שני תשלומים, בין רצופים ובין שאינם רצופים, על פי ההסכם שנערך עמו, רשאי המוסד לבטל את ההסכם; בוטל ההסכם, רואים כאילו לא נערך ההסכם, והוראות סעיף 179 יחולו על דמי הביטוח שבפיגור."

11. אחרי סעיף 185 לחוק העיקרי יבוא:

185א. עובד המוסד שהמינהלה הסמיכה לכך רשאי, על פי בקשה מנומקת ומטעמים מיוחדים המצדיקים זאת בנסיבות המקרה שיירשמו,

לוותר על קנס ותוספת לפי סעיף 179 וכן על ריבית לפי סעיף 184 (ב),
כולם או חלקם."

תיקון סעיף 194

12. בסעיף 194 לחוק העיקרי, סעיף קטן (א) — יימחק.

תיקון חוק הריבית
(שינוי שיעורים)

13. בחוק הריבית (שינוי שיעורים), התשל"ג—1972, בתוספת הראשונה, אחרי פסקה
(14) יבוא:

"(15) סעיף 184 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח—1968."

תיקון פקודת
גם הכנסה

14. בפקודת מס הכנסה —

(1) בסעיף 32, בסופו יבוא:

"(13) תשלומים ששולמו כתוספת לפי סעיף 179 לחוק הביטוח הלאומי
[נוסח משולב], התשכ"ח—1968";

(2) בסעיף 47א, אחרי "מהסכומים ששילם" יבוא "למעט תוספת לפי סעיף
179 (א) לחוק האמור."

תחילה

15. תחילתו של חוק זה ביום כ"ח באדר ב' התשמ"ד (1 באפריל 1984) (להלן —
יום התחילה).

תחילה

16. (א) הוראות סעיף 3 יחולו על הכנסה שנקבעה לפי סעיף 164 לחוק העיקרי לגבי
שנת הכספים 1984 ואילך.

(ב) הוראות סעיף 6 יחולו על תשלומי יתר שנגבו לאחר יום התחילה.

(ג) הוראות סעיף 7 יחולו על דמי ביטוח בעד תקופות שלאחר יום התחילה.

הוראות מעבר

17. (א) על חוב דמי ביטוח בעד תקופות שקדמו ליום התחילה יחולו הוראות החוק
העיקרי כתקפן לפני יום התחילה, ומיום התחילה יחולו הוראות סעיף 7 על החוב שנוצר
כאמור עד ליום התחילה; לענין זה, אם מועד התשלום חל לפני יום התחילה יראו את יום
התחילה כמועד התשלום.

(ב) תשלומי יתר שנגבו בעד תקופות שקדמו ליום התחילה וטרם הוחזרו, יחולו
עליהם הוראות סעיף 6 ולענין זה יראו את יום התחילה כיום שבו נגבו תשלומי היתר,
ואם תשלום היתר הוא תשלום כאמור בסעיף 178(א)(3) לחוק העיקרי, יבוא המדד
שפורסם לאחרונה לפני יום התחילה במקום ממוצע המדדים של שנת הכספים שבה שולמו
המקדמות.

(ג) הוראות סעיף 3 יחולו גם על הפרש דמי ביטוח המתייחס לשנת כספים
שקדמה ליום התחילה ושנדרש אחרי יום התחילה, ולענין זה יבוא המדד שפורסם לאחרונה
לפני יום התחילה במקום ממוצע המדדים של שנת הכספים שבה שולמו המקדמות.

אהרון און
שר העבודה והרווחה

יצחק שמיר
ראש הממשלה

חיים הרצוג
נשיא המדינה

חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 52), התשמ"ד—1984 *

1. בסעיף 57 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח—1968¹ (להלן — החוק העיקרי), בסופו יבוא "חושבו דמי הפגיעה על פי ההכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד שנה שוטפת כאמור בסעיף 164, לא יובא בחשבון לענין סעיף זה כל פיצוי שחל באותה שנת כספים."

תיקון סעיף 57

2. בסעיף 67 (ג) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "ובלבד שאם דמי הפגיעה חושבו על פי הכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד שנה שוטפת כאמור בסעיף 164, תתחיל התקופה ב־1 לאפריל שלאחר תום אותה שנה."

תיקון סעיף 67

3. בסעיף 168 (א) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "חושבה הקיצבה על פי הכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד שנה שוטפת כאמור בסעיף 164, לא יובא בחשבון לענין סעיף קטן זה כל פיצוי שחל באותה שנת כספים."

תיקון סעיף 168

4. בסעיף 182 (א) לחוק העיקרי, בסופו יבוא "חושבה הקיצבה על פי הכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד שנה שוטפת כאמור בסעיף 164, לא יובא בחשבון לענין סעיף קטן זה כל פיצוי שחל באותה שנת כספים."

תיקון סעיף 182

5. בסעיף 101א לחוק העיקרי, בסופו יבוא "חושבו דמי הלידה על פי הכנסה ששימשה יסוד לחישוב דמי הביטוח בעד שנה שוטפת כאמור בסעיף 164, לא יובא בחשבון לענין הגדלת דמי הלידה כל פיצוי שחל באותה שנת כספים."

תיקון סעיף 101א

6. בסעיף 164 לחוק העיקרי —

תיקון סעיף 164

(1) בסעיף קטן (א), אחרי "לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש]" יבוא "(להלן — הפקודה)", ובמקום "בשנת הכספים שקדמה לתקופת התשלום" יבוא "בשנת הכספים שנעדה משתלמים דמי הביטוח (להלן — השנה השוטפת)";

(2) בסעיף קטן (ב) —

(א) בפסקה (1), בריש, במקום "הכנסה בשנת הכספים שקדמה לתקופת התשלום" יבוא "ההכנסה בשנה השוטפת", במקום "פקודת מס הכנסה [נוסח חדש]" יבוא "הפקודה" ובסוף הפסקה יבוא "בתקנות כאמור ייקבעו גם התנאים והכללים לפיהם תקודם הכנסה של שנות כספים קודמות, כפי שנקבעה בתקנות, לצורך תשלום המקדמות בשנה השוטפת";

(ב) בסופו יבוא:

"(3) השר יקבע בתקנות:

(א) תנאים וכללים לפיהם שומה עצמית כמשמעותה בסעיף 145 (א) לפקודה (להלן — שומה עצמית), תיחשב כשומה סופית;

* נתקבל בכנסת ביום כ"ו בשבט התשמ"ד (30 בינואר 1984); הצעת החוק נדברה הסבר מורכמו בה"ח 1659, התשמ"ד, עמ' 129.

1 ס"ח התשכ"ח, עמ' 108; התשמ"ג, עמ' 154; התשמ"ד, עמ' 44.

(ב) נסיבות שבהן תיחשב ההכנסה בשנה השוטפת לפיה שולמו מקדמות כאמור בפסקאות (1) או (2), כהכנסה לפי שומה סופית.

(3) סעיף קטן (ד) יסומן (ה) ולפניו יבוא:

"(ד) הוראות סעיף קטן (ג) וסעיף 178 (א) (3) יחולו גם על הכנסה שנקבעה לשנת כספים פלוגית על פי שומה עצמית."

תחילה ותחילה

7. (א) תחילתו של סעיף 6 ביום כ"ח באדר ב' התשמ"ד (1 באפריל 1984).
(ב) תחילתם של סעיפים 1 עד 5 ביום י' בניסן התשמ"ה (1 באפריל 1985).
(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), בשנת הכספים 1984 ישולמו דמי ביטוח לפי סכום השווה ל-75% מההכנסה שנקבעה לאותה שנה לפי חוק זה.
(ד) האמור בסעיף קטן (ג) יחול גם לענין תשלום הגימלאות המחויבות על בסיס ההכנסה שממנה משלמים דמי ביטוח.

אהרון אוזן
שר העבודה והרווחה

יצחק שמיר
ראש הממשלה

חיים הרצוג
נשיא המדינה

חוק לתיקון פקודת העיריות (מס' 30), התשמ"ד—1984 *

1. ב"סעיף 1 לפקודת העיריות¹ (להלן — הפקודה), בסופו יבוא:
"מדרכה" — חלק מרחוב המיועד למעבר הולכי רגל, לרבות אבני שפה, קיר משען, מדרגות וקירות תומכים."
2. בסעיף 249 לפקודה, במקום פסקה (12) יבוא:
"סלילת מדרכות (12) לסלול מדרכות או לדרוש מבעלי מקרקעין הגובלים רחוב לסלול, סלילת ראשונה, מדרכה לאורך הרחוב הגובל את מקרקעיהם; "
3. אחרי סעיף 251 בפקודה יבוא:
"הוראות בדבר סלילת מדרכות (א) בחוק עזר לפי סעיף 249 (12) רשאית המועצה לקבוע הוראות בדבר —
(1) סלילת מדרכה בדרך של דרישה מבעלי המקרקעין הגובלים רחוב (להלן — הבעלים) לסלול, על חשבונם, סלילת ראשונה, מדרכה לאורך הרחוב הגובל את מקרקעיהם;
או
(2) חיוב הבעלים במלוא הוצאות הסלילה שתבוצע בידי העירייה, ובלבד שהבעלים לא יחוייבו לשלם לפני תחילת

* נתקבל בכנסת ביום כ"ו בכסב התשמ"ד (30 בינואר 1984); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 1653, התשמ"ד, עמ' 97.
1 דיני מדינת ישראל, גוטס חרש 8, עמ' 197; ס"ח התשמ"א, עמ' 153; התשמ"ב, עמ' 172; התשמ"ג, עמ' 130.

הסלילה יותר ממחצית ההוצאות המשוערות של הסלילה (להלן — מקדמת סלילה) והיתרה תשולם עם השלמת הסלילה, לאחר שערוך מקדמת הסלילה והוצאות הסלילה לפי חשבון שיגיש מהנדס העירייה; או

(3) חיוב הבעלים בהיטל סלילת מדרכה שיגבה עם תחילת הסלילה או עם מתן היתר בניה במקרקעין הגובלים רחוב.

(ב) לא סללה העירייה את המדרכה עברה גבתה מקדמת סלילה תוך שנה מיום גביית המקדמה — יראו את המקדמה כאילו היתה תשלום יתר כאמור בסעיף 6 לחוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה), התש"ם—1980.²

(ג) החליטה עירייה לבצע סלילת מדרכה ולהיב את הבעלים בתשלום הוצאות הסלילה, תודיע על כך לבעלים ותתן להם את הברירה לשלם מקדמת סלילה או לשלם מראש את מלוא ההוצאות המשוערות של הסלילה; שילמו הבעלים מראש את מלוא ההוצאות כאמור, לא יחוייבו בהוצאות נוספות כלשהן שיהיו לעירייה בגין סלילת המדרכה.³

יוסף בורג
שר הפנים

יצחק שמיר
ראש הממשלה

חיים הרצוג
נשיא המדינה

2 ס"ח התש"ם, עמ' 46.

חוק הדיינים (תיקון מס' 8), התשמ"ד—1984 *

1. בסעיף 4 לחוק הדיינים, התשט"ו—1955 (להלן — החוק העיקרי), המלים "שני נשיאי מועצה הרבנות הראשית שהם" — יימחקו. תיקון סעיף 4

2. בסעיף 6 (א) לחוק העיקרי, במקום "שני דיינים שייבחרו על ידי חבר הדיינים לשלוש שנים" יבוא "שני דיינים של בית הדין הרבני הגדול שיבחר חבר דיינים לשלוש שנים". תיקון סעיף 6

3. דיין שנבחר לוועדת המינויים לפני תחילתו של חוק זה, יוסף לכהן בוועדה עד תום החקופה שלה הוא נבחר. תוראת מעבר

יוסף בורג
השר לעניני דתות

יצחק שמיר
ראש הממשלה

חיים הרצוג
נשיא המדינה

* נתקבל בכנסת ביום כ"ו בשבט התשמ"ד (31 בינואר 1984); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 1645, התשכ"ד, עמ' 34.
1 ס"ח התשט"ו, עמ' 68; התשי"ט, עמ' 135; התשכ"ד, עמ' 140; התשכ"ו, עמ' 18; התשכ"ט, עמ' 41 ועמ' 99; התשל"ב, עמ' 43; התש"ם, עמ' 94.